

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
De staatssecretaris, mw. J. Klijnsma
Per internetconsultatie

13 september 2017

Betreft: Amvb waardeoverdracht klein pensioen

Geachte mevrouw Klijnsma,

Graag maak ik gebruik van de mogelijkheid inbreng te leveren op de voorgestelde Amvb. Als raadgevend actuaaris houd ik mij al enige tijd bezig met waardeoverdrachten in het algemeen en zie ik aanleiding een langdurig probleem opnieuw naar voren te brengen.

Het is vrij bekend dat in het verleden pensioenen bij verzekeraars zijn ingekocht tegen toendertijd passend geachte tarieven. Sindsdien zijn – kort gezegd – de levensverwachting gestegen en de rente gedaald, waardoor die tarieven inmiddels ontoereikend zijn. Vanuit de verzekeraar bezien betreft dit de verplichtingenkant van de destijds aangegane transactie. De middelen heeft de verzekeraar in meer of mindere mate afgestemd op die verplichtingen, waardoor die in navenant diezelfde mate van matching een waardeontwikkeling hebben ondergaan. De verzekeraar heeft buiten de matching een resultaat behaald, wat des ondernemers is. De verzekeraar is naar mijn mening daarom in staat de wettelijke overdrachtswaarde – als actuele faire schatter van de pensioenverplichtingen – over te dragen aan de ontvangende partij. Balanstechnisch zou dat min of meer neutraal moeten zijn. Kostentechnisch zal dat efficiënt zijn en ook de solvabiliteit zal ermee gediend zijn.

Desalniettemin wordt het de verzekeraar toegestaan slechts de historische kostprijs beschikbaar te stellen en het tekort ten opzichte van de wettelijke overdrachtswaarde bij de voormalige werkgever in rekening te brengen. Dit betreft ondernemingen die vrijwel altijd ver staan van deze actuariële financiële techniek. Zij gingen ervan uit – en dat was zeer terecht – dat zij hun pensioentoezegging aan het personeel tegen de betaalde premie hadden gewaarborgd. Een rekening achteraf was nooit ingecalculerd en zou vermoedelijk ook nooit geaccepteerd zijn. Een rekening achteraf is ook in strijd met de (bedoelingen van) de Pensioenwet, die immers beoogt het pensioen van de werknemer veilig te stellen, buiten het risico van de werkgever.

Ook bij de Amvb blijft dit onrecht bestaan en wordt het effect daarvan vergroot. Ik pleit er daarom een en andermaal voor dat verzekeraars bij de – nota bene door hen geïnitieerde overdracht – de wettelijke overdrachtswaarde beschikbaar stellen zonder dat een voormalige werkgever daar in bijdraagt.

In het verlengde is het onterecht dat overdracht vanuit een pensioenfonds met een hoge dekkingsgraad geen rekening houdt met indexatieruimte. Pensioenfondsen bepalen jaarlijks al hun toekomstbestendige indexatieniveau, aangezien dit gegeven nodig is om de indexatie in enig jaar vast te stellen. Deze toekomstbestendige indexatie kan dus mee overgedragen worden. Bij het ontvangende fonds kan de beschikbare overdrachtswaarde volgende dezelfde methode – rekening houdend dus met hun toekomstbestendig indexatieniveau – worden vertaald in een indexatieneutrale pensioentoekenning. Een fonds in onderdekking draagt in die visie ook een lager

pensioen over dan is behaald, omdat het fonds immers niet meer heeft dan dat.

Mocht u deze werkwijze zo niet kunnen of willen regelen bij deze Amvb, dan zie ik voor nu een werkwijze die oude werkgevers ook vrijwaart van nakomende (dubbele) premiebetalingen in de vorm van bijbetaling bij waardeoverdracht. Geef die werkgevers in elk geval het recht om een bijbetaling te weigeren, in plaats van – zoals ik het nu lees - de verzekeraar de optie te verlenen een bijbetaling te vragen van die werkgevers. Niet duidelijk wordt of dat “vragen” als zodanig is bedoeld of als “vorderen”. Als de voormalige werkgever de bijbetaling weigert en de verzekeraar het recht houdt en benut slechts de afkoopwaarde tegen historische kostprijs beschikbaar te stellen, zou de overdrachtswaarde tot die afkoopwaarde beperkt moeten blijven en de werknemer het recht moeten hebben de overdracht te weigeren. Dat vraagt extra werkzaamheden, maar is apssend ter bescherming van die werknemer en diens voormalige werkgever. Het geeft geen pas actuele afspraken tegen historische kostprijs af te wikkelen en zeker niet waar de contracterende partijen ongelijke kennisniveaus hebben van de destijds aangegane afspraken.

Hoogachtend,

Edwin D.O. de Jong